

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАУКИ ТА ОСВІТИ**

**Збірник матеріалів
XIX підсумкової науково-практичної конференції
викладачів**

03 лютого 2017 року

*За загальною редакцією
члена-кореспондента НАПН України, доктора політичних наук, професора,
К.В. Балабанова*

МАРІУПОЛЬ – 2017

основою для утворення нових оцінних абстрактних іменників є дієслівна продуктивна основа, на другому місці – ад’єктивна, найменш вживаною є субстантивна основа.

5. Менш продуктивними виявилися наступні структурні типи: суфіксально-префіксальний, префіксальний та композитний тип словотворення.

Література

1. Арнольд И.В. Семантическая структура слова в современном английском языке и методика её исследования. Л.: Просвещение, 1966. -192с.
2. Башкуева М.Н. Структурно-семантические особенности группы существительных в современном английском тексте: Автореф. дис. ... канд. филол. наук /М.Н. Башкуева. - М., 2000. - 27с.
3. Жлуктенко Ю.А. Конверсія в сучасній англійській мові як морфологічно-синтаксичний спосіб словотворення. Питання мовознавства / Ю.А. Жлуктенко. – К., 1958. – 250 с.
4. Ісаєва Г.Т. Утворення дієслів-конденсатів способом основоскладання як результат мовної економії / Г.Т. Ісаєва // Іноземна філологія. – К., 1965. – Вип. 2. – С. 50–55.
5. Кубрякова Е.С. О словообразовательном значении и описании смысловой структуры производных суффиксального типа // Принципы и методы семантических исследований. М.: Наука, 1976. С. 202-233
6. Матузная Н.А. Грамматическое содержание и классификация имен существительных в современном английском языке. Дисс. на соискание...к.филол.н. Одесса, 1990. – 200 с.
7. Мешков О.Д. Словообразование современного английского языка. М: Наука, 1976.-312 с.
8. Никитин М.В. Курс лингвистической семантики: уч. пособие для студентов, аспирантов и преподавателей лингвистических дисциплин в школах, лицеях, колледжах и вузах / М.В. Никитин. – СПб.: Научный центр проблем диалога, 1996. – 756 с.
9. Раєвська Н.М. English lexicology / Н.М. Раєвська. – К. : Вища школа, 1971. – 94 с.
10. Bauer L. English word-formation. / Laurie Bauer. – Cambridge: Cambridge University Press, 1996. – 328 p.
11. Carstairs-McCarthy A. An Introduction to English Morphology: Words and Their Structure. – Edinburgh : Edinburgh University Press, 2002. – 160 p.
12. Jespersen O. Essentials of English Grammar / O. Jespersen. – London, 1956. – 73 p.
13. Marchand H. Word-building in the English language / H. Marchand. – Cambridge: Cambridge University Press, 1980. – 293 p.
14. Plag I. Word-Formation in English. – Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – 264 p.
15. Schmid, H.-J. Cognitive effects of shell nouns // Amsterdam studies in the theory and history of linguistic science series 4. – Amsterdam : John Benjamins Publishing Company 1999. – p. 111–132.
16. Schmid, H.-J. English abstract nouns as conceptual shells: from corpus to cognition. – Berlin; N.Y.: Mouton de Gruyter, 2000. – 250 p.
17. Shorter Oxford English Dictionary on Historical Principles. – 5th ed. – New York : Oxford Univ. Press Inc., 2002. – 3750 p. [SOED]

УДК 37.01(477)(043)

Задорожна-Княгницька Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент

ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ОСНОВА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ

Підвищення ефективності управління освітою в Україні виступає сьогодні важливим пріоритетом державної політики, актуальність якого констатується у: Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти, Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року та інших нормативно-правових актах. Аналіз зазначених документів у контексті відображення в них стратегічних орієнтирів щодо підвищення ефективності управління освітою виявив такі положення: виведення освіти в Україні на рівень освіти розвинутих країн світу шляхом докорінного реформування її концептуальних, структурних і організаційних засад; наукове обґрунтування нової системи управління освітою, відпрацювання інноваційних моделей управління галуззю; запровадження нових управлінських механізмів; модернізація управління освітою, що передбачає: запровадження нової етики управлінської діяльності, що базується на принципах взаємоповаги, позитивної мотивації; демократизація процедури призначення керівників навчальних закладів, їх атестації; підвищення компетентності управлінців усіх рівнів; виховання лідерів у сфері освіти.

Йдеться про переосмислення світоглядних основ управління, які забезпечать культурно-аксіологічну контекстуальність кожного знання, залучення нових об'єктів і предметів дослідження, серед яких: методологія діалогу, філософія управління, філософська рефлексія [6, с.4].

Соціально-філософське обґрунтування сутності й сенсу управління освітою на початку ХХІ ст. стало предметом дослідження у наукових працях В.П.Андрушенка, І.П.Аносова, Л.І.Даниленко та Н.М.Острроверхової, І.П.Жерносека, І.А.Зязюна, В.Г.Кременя, В.В.Крижка, Л.І.Лікарчука, В.Е.Луначека, О.І.Мармази, В.О.Огнев'юката ін., які розглядають його у взаємозв'язку з демократизацією управління та зміцненням доміант виховного процесу (патріотизмом, моральністю, особистою відповідальністю, усвідомленням особистої цінності й цінності людей, освоєнням і сприйманням духовної спадщини свого народу та інших народів світу тощо). Науковці, зокрема акцентують увагу на світоглядно-ідеологічному вимірі менеджменту освіти, що базується на надзвичайно розвиненій здатності особистості до самоорганізації та соціальної відповідальності перед собою і суспільством і є найбільш потужним інструментом коєволюції людини і суспільства у ХХІ столітті. З філософської точки зору суть управлінської діяльності розуміється як «ціннісно-смысловий вплив на особистість освітянина з метою організувати чи скорегувати його мислення і поведінку за принципом суб'єкт-суб'єктних відносин. Ціннісно-смысловий вплив є глибинною онтологічною характеристикою менеджменту освіти, а суб'єкт-суб'єктні відносини його проявом на поверхні освітянського повсякденного буття» [7, с.274].

На необхідності соціально-психологічної інтеграції суб'єктів в управлінні освітою акцентує увагу В.Г.Кремень [3, с.78]. Основними ознаками такої взаємодії є: діалогічність управлінського спілкування, співробітництво керівника і педагогів; використання суб'єктивного досвіду педагога як джерела його розвитку; залучення керівника до цінностей, потреб, проблем кожного педагога; зумовленість взаємодії керівника і підлеглих на основі адаптування до особистісних особливостей педагога; вибудовування змісту взаємодії на емоційно-психологічній, емпатійній основі, котра переважає над раціональністю [2]; визнання самоцінності (аксіологічності) особистості кожного учасника управлінського процесу [4].

У контексті філософії людиноцентризму сучасними науковцями, обґрунтовано перспективні парадигми управління освітнім закладом: аксіологічну, синергетичну, саморегуляційну, антропологічну, адаптаційну). Контекстний аналіз сутності й змісту зазначених парадигм дав можливість констатувати актуалізацію деонтологічної складової управлінської діяльності керівника в межах кожної з них. Результати здійсненого аналізу представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Сутнісна характеристика сучасних парадигм управління освітою

Назва парадигми, її розробники	Сутність парадигми
Аксіологічна (В.Г.Кремень, В. В. Крижка, І.О.Мамаєва, Л.М.Семененко)	Смысловий інструментарій: цінності, в яких представ-лено систему значень, принципів, норм, ідеалів, що регулюють взаємодію у сфері управління.
Синергетична (В.П.Бех, Ю.В.Бех, В.Г.Буданов, Г.В.Єльнікова, В.Г.Кремень)	Розгляд навчального закладу як відкритої системи, що здатна до самоорганізації та саморозвитку в умовах нелінійності, нестійкості, динамічної ієрархічності.
Саморегуляційна (В. П. Бех)	Визнання ціннісно-смыслові детермінації поведінки особистості у соціальному світі, що обумовлює організаційну активність людини і реалізується шляхом формування суб'єкт-суб'єктних відносин.
Антропологічна (О.О. Демідас, Г.В.Воронкова, Л.П.Погребняк)	Розгляд людини як центрального об'єкту управлінської діяльності, перетворення її природних здібностей та потенціалу на найважливіший складник освітнього менеджменту.
Гуманістична (В.Г.Воронкова)	Пріоритетність гуманістичних цінностей в управлінні персоналом; розгляд гуманізму як «силового поля», що пронизує всі аспекти управлінської парадигми; визнання соціальної цінності людини, права особистості на вільний і всебічний розвиток.
Адаптаційна (Єльнікова Г.В.)	Розгляд процесу управління як взаємовпливу, що викликає взаємоприспосовування поведінки суб'єктів діяльності на діалогічній основі, яка забезпечується спільним визначенням реалістичної мети з наступним поєднанням зусиль і самоспрямуванням дій на її досягнення.

Проаналізовані парадигми передбачають з'ясування ролі кожного з учасників управлінського процесу як системного цілого. В їхніх рамках долається бінарність двох протилежних моделей управління освітою: традиційної, заснованої на об'єктивному підході, орієнтованому на суспільство й державу, на пристосування, адаптацію та інтеграцію людини у соціальні структури й культуру, та інноваційної, що передбачає суб'єкт-суб'єктну управлінську взаємодію та орієнтацію на особистість, її емоційно комфортний індивідуальний саморозвиток та самореалізацію [5]. Одночасно людиноцентристські парадигми, в межах яких створюються умови для персоналізації особистості, що є наслідком здібностей, можливостей керівника, наявності в нього умінь виділятися й бути відкритим, суттєво актуалізують питання професійної та моральної відповідальності [1, с.137-138].

Отже, людиноцентризм, що є філософською основою управління сучасним навчальним закладом, орієнтує будь-якого керівника на максимальне використання людських ресурсів з метою оптимального задоволення інтересів організації та гармонійного їх поєднання з інтересами працівників, побудову суб'єкт-суб'єктної системи взаємин, зміцнення морально-етичних аспектів управління, посилення персональної відповідальності керівника за прийняті рішення.

Література

1. Демідас О.О. Людиновимірність освітнього менеджменту: філософська інтерпретація / Олена Олегівна Демідас. - Дисертація канд. філос. наук: 09.00.10, Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищ. освіти. - К., 2012.- 200 с.
2. Денисовець Т. М. Ідеї людиноцентризму в управлінні загальноосвітніми навчальними закладами [Електронний ресурс] / Т.М.Денисовець, І.М.Денисовець. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/31_NNM_2013/Pedagogica/2_147981.doc.htm.
3. Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В.Г.Кремень. – К.: Педагогічна думка, 2009. – 520 с.
4. Крижко В.В. Аксиологічний потенціал державного управління освітою. Навч. посібник / Крижко В. В., Мамаєва І. О. – К.: Освіта України, 2005. – С. 203.
5. Липская Л.А. Философско-антропологический фундамент современного образования / Л.А. Липская // Педагогика. - 2006. - № 2. - С. 23-28.
6. Троїцька Т.С. Українська філософська антропологія як теоретико-методологічна основа професійної підготовки педагога : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра філософ. Наук : спец. 09.00.01 – «Філософія освіти» / Троїцька Тамара Серафимівна ; АПН України, Ін-т вищої освіти. – К., 2007. – 40 с.
7. Філософія освіти: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Андрущенко, І.Передборської. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 329 с.

УДК 371.134:81(043)

Короткова Ю.М., кандидат педагогічних наук, доцент

НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

На сьогодні вченими переконливо доведено, що новітні технології, зокрема ІКТ, здатні значно полегшити процес засвоєння мови, зокрема перевагами від їхнього застосування є: створення додаткових мотивів для вивчення іноземної мови; індивідуалізація навчального процесу; посилення віри в свій успіх у вивченні мови; робота з автентичним матеріалом, котрий черпається в Інтернеті з різноманітних текстів, банків даних, щоденної та періодичної преси, радіо- та телепередач тощо; постійний доступ й до інших посібників: словників, граматик, енциклопедій тощо; незалежність від єдиного джерела інформації – книги; можливість спілкування з носіями мови; залучення особи до світової спільноти (студенти відчувають себе в Інтернеті громадянами світової спільноти, які легко спілкуються на міжнародному рівні); покращення рівня володіння основною іноземною мовою та надання можливості вивчення другої, третьої...іноземних мов; розвиток міжкультурної компетенції (студенти краще усвідомлюють свої культурні цінності; формується позитивне ставлення до країни, мова якої вивчається, шляхом віртуальних мандрівок; усвідомлюється негативна роль стереотипів та упереджень відносно «іншого», усвідомлюються проблеми, які можуть виникнути у процесі спілкування з іншим через культурні відмінності).

Попри те, що в Україні останнім часом застосуванню ІКТ-технологій у мовній освіті студентів ВНЗ приділяється значна увага, все ж таки необхідно констатувати той факт, що, порівняно з іншими європейськими країнами, в нашій державі спостерігаються і серйозні недоліки. Аналіз відповідної літератури та власні спостереження засвідчили, що в нашій державі застосування ІКТ ще не набуло